

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

7 ΜΑΡΤΙΟΥ 2021

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^ο θέμα

A1.

α. Σωστό «Γίνεται μάλιστα δυσκολότερη, γιατί ο καθένας βρίσκεται μπροστά σε ένα μεγάλο δίλημμα. Ν' ακολουθήσει κανείς την κλίση του, το «είναι» του ή τη ζήτηση που έχουν κατά καιρούς διάφορα επαγγέλματα, την κοινωνική αναγκαιότητα και επομένως την απορροφητικότητα που θα έχουν».

β. Σωστό «Επομένως το μέλλον χωρίς νόημα».

γ. Σωστό «Με άλλα λόγια η εργασία που γίνεται με τη βία ή την ψυχολογική καταπίεση είναι πνιγηρό, αβάσταχτο φορτίο».

δ. Σωστό «Γίνεται μειωμένης παραγωγικότητας άνθρωπος».

ε. Λάθος «Προκαλείται ισχυρός κλονισμός στην οικονομία και ευημερία του κοινωνικού συνόλου».

A2. Αγαπητοί συμμαθητές, συμμαθήτριες (προαιρετική η προσφώνηση)

Σας παρουσιάζω τις επιπτώσεις από τη λανθασμένη επιλογή επαγγέλματος, όπως αυτές παρουσιάζονται στην τρίτη και τέταρτη παράγραφο, στο κείμενο του Κ.Κιουπκιολή. Όταν η εργασία του ανθρώπου δεν ανταποκρίνεται στις κλίσεις και τις ικανότητές του, τον πνίγει, τον βαραίνει, του δημιουργεί αρνητικά συναισθήματα που διαταράσσουν την σωματική και ψυχική του υγεία. Χάνει το νόημα της ζωής, την ενεργητικότητά του και καταβάλλεται από πικρία, η οποία διαχέεται στην εργασία, αλλά και στην οικογένειά του. Περιορίζεται η παραγωγικότητά του, γεγονός που εμποδίζει την οικονομική και κοινωνική ευημερία. (Λέξεις 84)

2^ο θέμα

A3. Η παράγραφος αναπτύσσεται με αίτιο-αποτέλεσμα.

Αίτιο: « Αυτή ακριβώς ... οικογένειά του »

Αποτελέσματα: « Τα αποτελέσματα...στους άλλους »

Αίτιο: «Όταν τα άτομα ... είναι πολλά »

Αποτέλεσμα: «προκαλείται ... συνόλου »

Ο συγγραφέας στην παράγραφο αυτή παραθέτει τα αποτελέσματα της πικρίας που νιώθει το άτομο από τη λανθασμένη επιλογή επαγγέλματος στην εργασία και την οικογένειά του, αλλά και τις επιπτώσεις στην οικονομική και κοινωνική ευημερία, όταν πολλά άτομα δεν επιλέγουν το επάγγελμά τους με κριτήριο τις κλίσεις τους.

Αιτιολόγηση της επιλογής: Με το συγκεκριμένο τρόπο ανάπτυξης, εξυπηρετείται η πρόθεση του συγγραφέα, να πείσει με λογικά επιχειρήματα τον αναγνώστη ότι οι επιπτώσεις από την λανθασμένη επιλογή επαγγέλματος είναι οδυνηρές τόσο για το άτομο και τους γύρω του όσο και για το σύνολο της κοινωνίας.

A4. Στο κείμενο επικρατεί το τρίτο πρόσωπο. Με αυτό προσεγγίζεται το θέμα της λανθασμένης επιλογής επαγγέλματος με αντικειμενικότητα και ουδετερότητα, προσδίδοντας κύρος στα όσα λέγονται. Παράλληλα, παρουσιάζονται ως γενικά αποδεκτές απόψεις οι επιπτώσεις από τη λανθασμένη επιλογή επαγγέλματος.

A5.

Την περίοδο των γιορτών παρατηρείται πάντα αυξημένη κίνηση στους **δρόμους**.

Τα νερά, αν και ήταν **βαθιά**, ήταν τόσο καθαρά, που μπορούσε κανείς να δει το βυθό της θάλασσας.

3° Θέμα

Αγαπητοί καθηγητές, γονείς, συμμαθητές,
Φίλες και φίλοι,

Πρόλογος (ενδεικτικός)

(Αφόρμηση) Η πρωτοβουλία του σχολείου μας να διοργανώσει τη συγκεκριμένη ημερίδα ήταν πολύ εύστοχη, καθώς ο επαγγελματικός προσανατολισμός είναι ένα θέμα που μας απασχολεί πολύ έντονα. **(συνοπτική αναφορά στο δεδομένο)** Η επιλογή επαγγέλματος δεν αποτελεί μια εύκολη απόφαση, καθώς καλούμαστε σε ένα πολύ πρώιμο στάδιο της ζωής μας, να απαντήσουμε σε ένα κρίσιμο δίλημμα, που μπορεί να καθορίσει την μετέπειτα ζωή μας: **(αναφορά στο ζητούμενο)** αν θα επιλέξουμε το επάγγελμά μας με βάση την αγορά εργασίας ή τις κλίσεις και τις βαθύτερες επιθυμίες μας.

Κύριο μέρος

❖ **Η απορροφητικότητα αποτελεί σημαντικό κριτήριο για την επιλογή επαγγέλματος γιατί:**

- Η αγορά εργασίας είναι περιορισμένη.
- Παρατηρείται κορεσμός σε πολλά επαγγέλματα.
- Φοβίζονται τα ήδη υψηλά ποσοστά ανεργίας.
- Στόχος του ανθρώπου μέσα από την επιλογή του επαγγέλματός του είναι να εξασφαλίσει και την οικονομική του ανεξαρτησία.

- ❖ **Δεν πρέπει όμως να αποτελεί το μοναδικό κριτήριο με το οποίο θα αποφασίσουν γιατί:** Μπορεί να επιλέξει ένα επάγγελμα που δεν ανταποκρίνεται στις κλίσεις του, τις ικανότητές του, στο «Είναι» του, γεγονός που θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ζωή του.

Πληροφορίες κειμένου:

- Χάνει το ενδιαφέρον για τη δουλειά του, παθητικοποιείται.
- Δεν καλλιεργεί τις κλίσεις του, τις ικανότητές του, παραμένει στάσιμος.
- Καταβάλλεται από πλήξη, καταπιέζεται.
- Περιορίζεται η παραγωγικότητα του, απογοητεύεται, πλήττεται η αυτοεκτίμησή του.
- Η απογοήτευση που νιώθει διοχετεύεται και στους γύρω του.
- Αλλοτριώνεται.
→ Η εργασία βιώνεται ως καταναγκασμός, τον απωθεί, αισθάνεται έντονη ψυχική και σωματική εξάντληση, αίσθημα δυστυχίας, χάνει την ζωτικότητα του, νιώθει κενός.

- ❖ **Η επιλογή πρέπει να βασίζεται και στις κλίσεις του, τις ικανότητές του, την προσωπικότητά του γιατί:**

Θα οδηγηθεί σε επιτυχημένη επιλογή επαγγέλματος με αποτέλεσμα:

- Να αισθάνεται δημιουργικός.
- Να ασκεί ένα επάγγελμα που ταιριάζει στην ψυχοσύνθεσή του.
- Να αναπτύσσει τις κλίσεις του, τις δυνατότητες του και να έχει την διάθεση να εξελίσσεται διαρκώς.
- Να ασκεί το επάγγελμά του με αυτοπεποίθηση, ευσυνειδησία.
- Να καταξιώνεται.
- Να νιώθει εσωτερική πληρότητα, ηθική ικανοποίηση.
- Να είναι χρήσιμος και παραγωγικός.
→ Μέσα από όλα αυτά ο άνθρωπος βιώνει ψυχική ευφορία, βρίσκει νόημα στη ζωή του. Έτσι, προωθείται η ατομική δημιουργία και πραγματώνεται η πρόοδος συντελεί και η κοινωνική ευημερία.

Επίλογος: (Συμπέρασμα) Όπως αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, αν και ο καθένας μας μπορεί να έχει μια διαφορετική απάντηση στο δίλημμα που τίθεται, το σίγουρο είναι πως η επιλογή επαγγέλματος πρέπει να αποτελεί αποτέλεσμα ώριμης σκέψης. Όποια επιλογή και αν ακολουθήσουμε, δεν πρέπει να παραβλέπουμε την συμβολή της επιτυχημένης επιλογής επαγγέλματος όχι μόνο στην προσωπική μας ολοκλήρωση και ευδοκίμηση, αλλά και στην ευημερία του συνόλου.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1° Θέμα

B1.

- α. Λάθος** «Γιατί, πραγματικά... πιεζόταν.»
- β. Σωστό** «Η λογική της ...στην πραγματικότητα.»
- γ. Σωστό** «Το μόνο ... εφιάλτης»
- δ. Σωστό** «Υπέταξε...βαθιά μέσα της»
- ε. Λάθος** « Υπάκουη... το όνειρο.»

B2. Η μητέρα της Ιωάννας είναι ένας άνθρωπος απόλυτα προσγειωμένος στην πραγματικότητα. («Η λογική της μητέρας όμως, αμείλικτη και ψυχρή, τη γύριζε πάντα στην πραγματικότητα»). Τα προσωπικά της βιώματα, («Ρεαλίστρια και βασανισμένη η ίδια») την οδήγησαν να έχει μία ωφελμιστική αντίληψη για τη ζωή, («Η μητέρα ετοιμάζε για την κόρη μια ζωή ανάλογη με τη δική της, όπου το ωφέλιμο και το χρήσιμο έθαβαν το όνειρο και την ουτοπία») την οποία αντιμετωπίζει με μία ψυχρή λογική. Με αυτόν τον τρόπο, έχει την ψευδαίσθηση πως μπορεί να ελέγξει το μέλλον της κόρης της («ήθελε για την κόρη της ένα σίγουρο μέλλον»). Έτσι, ασυνείδητα ίσως, καταλήγει να είναι μία μητέρα απόλυτη και καταπιεστική. Μία μητέρα που θέλει να επιβάλλει τις δικές της αντιλήψεις και αποφάσεις στην κόρη της («Γιατί, πραγματικά, σ' όλη τη ζωή η Ιωάννα πιεζόταν»), πιστεύοντας πως αυτές θα της εξασφαλίσουν ένα σίγουρο μέλλον.

2° Θέμα

B3. Με τη χρήση του ασύνδετου σχήματος αποδίδεται με παραστατικότητα και ζωντάνια η ένταση που νιώθει η Ιωάννα τη στιγμή που ετοιμάζεται να τακτοποιήσει τα ψώνια. Όλη αυτή η διαδικασία που πρέπει να γίνει με τάξη και λογική, για να χωρέσουν όλα στη μικρή κουζίνα, στο μικρό ψυγείο, της φέρνουν στο νου τη δική της αποπνικτική ζωή. Την κάνουν να συνειδητοποιήσει ότι τόσα χρόνια ζούσε εγκλωβισμένη σε μια ζωή φαινομενικά τακτοποιημένη, αλλά αφόρητα καταπιεσμένη από τα σχέδια και τις αντιλήψεις της επεμβατικής μητέρας της.

B4. Η αναδρομή εντοπίζεται στο σημείο: «Μικρή ήταν ένα ήσυχο... παράδεισο» «Όλες... σχεδόν σταμάτησαν.» Η Ιωάννα ζούσε μόνο με τη μητέρα της και, από φόβο μήπως δεν ανταποκριθεί στις προσδοκίες της και χάσει την αγάπη της, ακολούθησε μία ζωή σύμφωνα με τα πρότυπα συμπεριφοράς που της επέβαλε. Αν και η μητέρα της είχε πεθάνει, εκείνη συνέχισε να ακολουθεί έναν τρόπο ζωής, όπου τα όνειρα δεν έχουν θέση στην πραγματικότητα. Δεν βίωσε τον έρωτα, δεν έγινε ζωγράφος, αλλά μία αντιγραφείας βυζαντινών εικόνων, ένα επάγγελμα που της εξασφάλιζε ένα σίγουρο μέλλον, αλλά δεν ανταποκρινόταν στο πάθος της. Έτσι, σιγά σιγά καταλήγει ασυνείδητα να προσθέτει τις δικές της λεπτομέρειες με αποτέλεσμα να μην έχει παραγγελίες. Με την αναδρομή αυτή, αφενός

δίνονται στοιχεία για τη ζωή της Ιωάννας και αφετέρου συντελείται η σκιαγράφιση του χαρακτήρα της. Έτσι, λύνεται η αρχική απορία που δημιουργείται στον αναγνώστη για τους λόγους που η ηρωίδα εγκαταλείπει ξαφνικά το σπίτι της, ενώ ταυτόχρονα τον βοηθά να κατανοήσει τους βαθύτερους λόγους της απόφασής της.

B5. Με τη μεταφορά «Υπέταξε τα πάθη της και τα όνειρά της τα έθαψε βαθιά μέσα της.» αποδίδεται η προσπάθεια της Ιωάννας να καταπιέσει τα όνειρά της. Με την προσωποποίηση «τα πάθη και τα όνειρα παίρνουν πάντα εκδίκηση» αποδίδεται η ανθρώπινη ιδιότητα της εκδίκησης στα όνειρα, υποδηλώνοντας ότι πάντα τα απωθημένα όνειρα ζητούν επίμονα την πραγματοποίησή τους. Με τα συγκεκριμένα σχήματα λόγου προσδίδεται ζωντάνια, παραστατικότητα, δραματικότητα και ένταση στο ύφος του κειμένου.

Θέμα 3^ο

Το θέμα του κειμένου είναι πως συχνά οι άνθρωποι μπορεί να κάνουν επιλογές στη ζωή τους, οι οποίες δεν είναι πραγματικά δικές τους, αλλά επιλογές που ικανοποιούν κυρίως αγαπημένα τους πρόσωπα, όπως οι γονείς. Έτσι και η Ιωάννα, της οποίας μοναδικός εφιάλτης ήταν να μην απογοητεύσει τη μητέρα της, ακολούθησε μία ζωή βασισμένη σε επιλογές που εκείνη της είχε επιβάλλει. Επιλογές που όμως έρχονταν σε αντίθεση με τα δικά της όνειρα για τη ζωή. **(ενδεικτική απάντηση προσωπικής θέσης)** Προσωπικά, θα μου ήταν εξίσου επίπονο να εναντιωθώ στις προσδοκίες που τρέφουν οι άλλοι για μένα και κυρίως η οικογένειά μου. Ωστόσο, δεν θα μπορούσα να συμβιβαστώ και με μία ζωή μέσα στην οποία θα έχανα τον εαυτό μου, την ολοκλήρωση μου ως ανθρώπου.